

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Historia Kościoła powszechnego: średniowiecze
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	History of the Church universal in the middle ages
Kierunek studiów	Teologia kurs A
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. dr hab. Włodzimierz Bielak, prof. KUL
---	---

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	3	3
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	- Znajomość podstawowych wydarzeń z historii powszechnej. - Umiejętność posługiwania się mapami i ich czytania.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 – Zapoznanie studentów z dziejami Kościoła w Polsce w epoce średniowiecza.
C2 – Kształtowanie u studentów umiejętności postrzegania historii Kościoła w szerokim kontekście dziejów politycznych i społecznych Polski.
C3 – Kształtowanie u studentów umiejętności interpretowania i oceniania historii Kościoła w świetle obiektywnych źródeł i najnowszych badań naukowych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna i rozumie najważniejsze zagadnienia i procesy w dziejach Kościoła w średniowieczu.	T_W01, T_W12
W_02	Student rozumie wzajemne relacje między Kościołem i instytucjami społecznymi; wykazuje wkład Kościoła w kulturę Europy średniowiecznej.	T_W04, T_W17
W_03	Student zna podstawy metodologii historii Kościoła i najważniejsze źródła do dziejów Kościoła w epoce średniowiecza	T_W09
W_04	Student zna wkład średniowiecznego Kościoła w rozwój duszpasterstwa i chrystianizację narodów	Tk_W01
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student umie wyszukiwać i gromadzić informacje na temat zagadnień dotyczących historii Kościoła w średniowieczu i referować je; posługuje się mapami historycznymi	T_U01, T_U09, T_U14
U_02	Student analizuje źródła dotyczące historii Kościoła w średniowieczu	T_U02, T_U12, T_U16, T_U17
U_03	Student potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję na temat zagadnień dotyczących historii Kościoła średniowiecznego w oparciu o zdobytą wiedzę, własne przemyślenia i opinie innych ludzi	T_U04, T_U05, T_U06
U_04	Student wykorzystuje wiedzę o średniowiecznym Kościele w pracy katechetycznej i duszpasterskiej	Tk_U01
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student uznaje własną odpowiedzialność za dziedzictwo kulturowe Kościoła i jest gotowy działać na rzecz jego zachowania i pomnażania	T_K01; T_K02; T_K05; Tk_K04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Dzieje Kościoła w średniowieczu od wstąpienia na tron króla Franków, Karola Wielkiego do końca XV wieku z uwzględnieniem następujących zagadnień – sytuacja w Europie w V wieku i znaczenie dla dalszych wypadków chrztu Chlodwiga (wprowadzenie); powstanie Państwa Kościelnego; działalność polityczna i kościelna Karola Wielkiego oraz znaczenie jego koronacji cesarskiej, konstytuowanie się społeczeństwa feudalnego, spór o źródła i kompetencje władzy cesarskiej i papieskiej; kryzys monarchii Karolingów (nowy kształt państw europejskich); powstanie Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego; sytuacja papieża od czasów Karola Wielkiego do 1048 roku; chrystianizacja Słowian ze szczególnym uwzględnieniem działalności Cyryla i Metodego (metody chrystianizacji); rywalizacja Wschodu z Zachodem i schizma wschodnia (jej przyczyny i konsekwencje, w tym sprawa Cerulariusza, Bułgarów, Normanów, filioque); reforma gregoriańska (jej geneza, założenia, wdrażanie) i dzieje papieża od 1049 roku do śmierci Bonifacego VIII (chrystianitas); wyprawy krzyżowe i zakony rycerskie; herezje średniowieczne i inkwizycja; rozwój życia zakonnego na Zachodzie; papież w kryzysie: niewola awiniońska; wielka schizma zachodnia i próby jej zaradzenia (sobory w Pizie, Konstancji i Bazylei, koncyliaryzm, devotio moderna); Kościół w epoce rodzącego się humanizmu; kultura średniowiecza (nauka, sztuka, piśmiennictwo)

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Kolokwium	Karta zaliczeniowa
W_02	Wykład konwersatoryjny	Kolokwium	Karta zaliczeniowa
W_03	Analiza tekstu	Obserwacja	Karta zaliczeniowa
W_04	Wykład konwencjonalny	Kolokwium	Karta zaliczeniowa
UMIĘTNOŚCI			
U_01	Przygotowanie referatu Praca z mapami	Referat Kolokwium śródsesestralne	Plik z referatem Karta oceny
U_02	Praca z tekstem	Obserwacja	Karta oceny
U_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
U_04	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny

VI. Kryteria oceny, uwagi...**Ocena niedostateczna**

Student nie zna podstawowej faktografii z zakresu historii Kościoła powszechnego w średniowieczu nie potrafi wyjaśnić najważniejszych procesów dziejowych, nie rozumie znaczenia dziedzictwa kulturowego Kościoła. Student nie potrafi samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła i opracowywać problemów badawczych zdobywać wiedzy i dokonywać analizy źródeł.

Ocena dostateczna

Student zna podstawowe fakty z historii Kościoła, w niewielkim stopniu potrafi wyjaśnić najważniejsze procesy dziejowe Kościoła w średniowieczu, ale nie dostrzega wzajemnych relacji między nimi, rozumie znaczenie dziedzictwa kulturowego Kościoła, ale nie dostrzega potrzeby własnego zaangażowania w jego zachowanie. Student w niewielkim stopniu potrafi samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła przy opracowywaniu problemów badawczych, zdobywać wiedzę i dokonywać analizy źródeł.

Ocena dobra

Student ma dobrą wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła w średniowieczu, potrafi prawidłowo je wyjaśnić i dostrzega wzajemne relacje między nimi, rozumie potrzebę własnego zaangażowania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Kościoła. Student umie samodzielnie korzystać z bibliografii z zakresu historii Kościoła i opracowywać problemy badawcze, zdobywać wiedzę i w miarę poprawnie dokonywać analizy źródeł. Student dostrzega złożoność procesów dziejowych i potrzebę ich wyjaśniania z wykorzystaniem osiągnięć innych dyscyplin naukowych.

Ocena bardzo dobra

Student ma pogłębioną wiedzę o poszczególnych zagadnieniach z historii Kościoła, rozumie i potrafi wyjaśnić procesy historyczne zachodzące w Europie średniowiecznej oraz udział w nich Kościoła; umie w znacznym stopniu samodzielnie wyszukiwać potrzebne informacje z zakresu historii Kościoła, swobodnie zdobywać wiedzę, poprawnie interpretować źródła oraz opracowywać bardziej złożone zagadnienia z zakresu historii Kościoła średniowieczu. Student ma pełną świadomość złożoności procesów dziejowych i konieczności rzetelnego ich wyjaśniania z wykorzystaniem osiągnięć innych

dyscyplin naukowych. Ma pełną świadomość wartości dziedzictwa kulturowego Kościoła oraz własnej odpowiedzialności za zachowanie i pomnażanie go.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Banaszak M., <i>Historia Kościoła Katolickiego</i> , t. II, Warszawa 1987; Kumor B., <i>Historia Kościoła</i> , t. I-IV, Lublin 2001; Danielou J., Marrou H.I., <i>Historia Kościoła</i> , t. II, Warszawa 1984; <i>Historia Kościoła w Polsce</i> , red. B. Kumor, Z. Obertyński, t. 1-2, Poznań 1974.
Literatura uzupełniająca
Borkowska U., <i>Dynastia Jagiellonów w Polsce</i> , Warszawa 2011; Biskup M., Labuda G., <i>Dzieje zakonu krzyżackiego w Prusach</i> , Gdańsk 1988; Bogucka M., <i>Kazimierz Jagiellończyk</i> , Warszawa 1978; Dąbrowski J., <i>Kazimierz Wielki twórca Korony Królestwa Polskiego</i> , Kraków 2007; Krzyżaniakowa J., Ochmański J., <i>Władysław II Jagiełło</i> , Wrocław 2006; <i>Księga tysiąclecia katolicyzmu w Polsce</i> , t. I-III, red. M. Rechowicz, Lublin 1969; Zakrzewski S., <i>Bolesław Chrobry Wielki</i> , Kraków 2000; Labuda G., <i>Mieszko I</i> , Wrocław 2002; Maciejewski J., <i>Episkopat polski doby dzielnicowej</i> , Kraków 2003; Skwierczyński K., <i>Recepcja idei gregoriańskich w Polsce</i> , Toruń 2016; Dąbrowski J., Grodecki R., Zachorowski S., <i>Dzieje Polski średniowiecznej</i> , Kraków 2011; Szczur S., <i>Historia Polski. Średniowiecze</i> , Kraków 2002; Wyrozumski J., <i>Królowa Jadwiga. Między epoką piastowską i jagiellońską</i> , Kraków 1997; Zientara B., <i>Henryk Brodaty i jego czasy</i> , Warszawa 1997; Labuda G., <i>Święty Stanisław biskup krakowski, patron Polski</i> , Poznań 2000.